

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Μαρία Βαμβακά, Νικόλαος Βάρδας
Τηλέφωνο : 213-2125718
Email : m.vamvaka1@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπηρεσία Συντονισμού του
Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων
Χ. Τρικούπη 6-10
10679 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2031/6.12.2024 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΑ: Το υπ' αρ. 184682ΕΞ/2024 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης της Βουλευτού Β' Θεσσαλονίκης, κας Παπαϊωάννου Αρετής απευθυνόμενης προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «Ο ρόλος των funds, οι τακτικές τους στη διαχείριση των «κόκκινων» δανείων και η επίδραση αυτών των πρακτικών στην πραγματική οικονομία και στη ζωή των δανειοληπτών», θα θέλαμε στο βαθμό που τίθενται ζητήματα αρμοδιότητάς μας, να θέσουμε υπόψη σας τα κάτωθι:

ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟ 1) ΕΡΩΤΗΜΑ «ΠΩΣ ΣΚΟΠΕΥΕΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΚΚΙΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ FUNDS;».

Με τον Νόμο 5072/2023 (Α' 198) με τίτλο «Δάνεια: Διαφάνεια, ανταγωνισμός, προστασία των ευάλωτων - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2021/2167, επανεισαγωγή του προγράμματος «ΗΡΑΚΛΗΣ» και άλλες επείγουσες διατάξεις» λαμβάνονται από την Πολιτεία πρόνοιες και δικλείδες ασφαλείας δικαίου και προστασίας για τους δανειολήπτες (πρβλ ενδεικτικώς α. 13 του ως άνω Νόμου) με την επιβολή συγκεκριμένων υποχρεώσεων στις Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.) σύμφωνα με τις επιταγές της Οδηγίας 2021/2167 και με ρητές αναφορές στην εθνική νομοθεσία και ειδικά στις διατάξεις του Ν. 2251/1994 περί προστασίας των καταναλωτών, ως ισχύει.

Σε σχέση με το ζήτημα της κυριότητας των δανείων, τις απαιτήσεις από τα οποία διαχειρίζονται οι ΕΔΑΔΠ, αναφέρουμε ότι οι μεταβιβάσεις απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις διέπονται

από τις σχετικές διατάξεις του άνω Ν. 5072/2023, καθώς και από τις διατάξεις του Ν. 4354/2015 (Α' 176) για πράξεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων, οι οποίες έλαβαν χώρα μέχρι την 30ή Δεκεμβρίου 2023.

Οι συμβάσεις αυτές, δημοσιοποιούνται και καταχωρίζονται στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 (Α' 220) κατά τα βασικά στοιχεία τους (περιλαμβανομένων των στοιχείων των συμβαλλομένων) για λόγους διαφάνειας, ενώ έκαστος δανειολήπτης έχει έννομο συμφέρον να γνωρίζει τα στοιχεία που εξατομικεύουν την ταυτότητα της μεταβιβαζόμενης απαίτησης (είδος απαίτησης, ημερομηνία μεταβίβασης, πρόσωπα εκχωρητή, εκδοχέα & οφειλέτη), καθώς και την ταυτότητα του διαχειριστή στον οποίο έχει ανατεθεί η διαχείριση-στοιχεία που σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο πρέπει να του κοινοποιούνται. Ειδικώς:

Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 5072/2023 «6. Προϋπόθεση για να προσφερθούν προς πώληση σε αγοραστή πιστώσεων από ιδρύματα της παρ. 1, απαιτήσεις από μη εξυπηρετούμενες πιστώσεις που έχουν χορηγηθεί ή χορηγούνται στην Ελλάδα, είναι να έχουν προσκληθεί με εξώδικη πρόσκληση ο δανειολήπτης και ο εγγυητής εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών πριν από την προσφορά και να έχουν διακανονίσει τις οφειλές τους βάσει γραπτής πρότασης κατάλληλης ρύθμισης με συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής, σύμφωνα και με τον Κώδικα Δεοντολογίας. Εξαιρούνται από την ως άνω προϋπόθεση απαιτήσεις επίδικες ή επιδικασθείσες και απαιτήσεις κατά οφειλετών μη συνεργάσιμων κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 (Α' 288). Η παρούσα εφαρμόζεται αν ο δανειολήπτης είναι καταναλωτής κατά το άρθρο 1α του ν. 2251/1994 (Α' 191)». Η αναφορά στα ιδρύματα της παρ. 1 αφορά σε πιστωτικά ιδρύματα που έχουν την έδρα τους ή είναι νόμιμα εγκατεστημένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) ή εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, εταιρείες παροχής πιστώσεων, ή ίδρυμα μικροχρηματοδοτήσεων (υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 5072/2023).

Πέραν των ανωτέρω και σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 21 του ν. 5072/2023:

«7. Η σύμβαση πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων της παρ. 1 καταχωρίζεται στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 (Α' 220). Συμφωνίες μεταξύ μεταβιβάζοντος ιδρύματος που αναφέρεται στην παρ. 1 και δανειοληπτών, περί ανεκχώρητου των μεταξύ τους απαιτήσεων, δεν αντιτάσσονται στον εκδοχέα...», και «8. Η αναγγελία της καταχώρισης γίνεται ατύπως προς τους οφειλέτες και τους εγγυητές από τον διαχειριστή πιστώσεων με κάθε πρόσφορο γραπτό μέσο, συμπεριλαμβανομένων και των μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας...».

Τέλος σύμφωνα με την παρ. 11 του ίδιου άρθρου «Στις περιπτώσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων της παρ. 1, καθώς και σε περιπτώσεις ανάθεσης διαχείρισης, δεν χειροτερεύει η ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή και δεν επιτρέπεται η μονομερής τροποποίηση όρου σύμβασης, καθώς και του επιτοκίου. Εάν μεταβιβάζεται απαίτηση από εξυπηρετούμενο δάνειο ή πίστωση, για την εξυπηρέτηση του οποίου έχει συμφωνηθεί κυμαινόμενο επιτόκιο, ο εκδοχέας δεν επιτρέπεται να προσδιορίσει περιθώριο, επιπλέον του επιτοκίου αναφοράς, υψηλότερο εκείνου που είχε προσδιορίσει το ίδρυμα της παρ. 1, κατά τον χρόνο καταχώρισης της μεταβίβασης, εκτός αν οι όροι που περιλαμβάνονται ή ενσωματώνονται στη δανειακή σύμβαση, προσδιορίζουν με ακρίβεια συγκεκριμένα και αντικειμενικά κριτήρια για τη μεταβολή του περιθωρίου».

Συνοψίζοντας, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο καθορίζει σαφώς τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες για την πώληση των μη εξυπηρετούμενων δανείων σε funds, με στόχο τη

διασφάλιση της διαφάνειας και της προστασίας των δικαιωμάτων των δανειοληπτών. Μέσω της υποχρεωτικής εξώδικης πρόσκλησης και της καταχώρισης των συμβάσεων πώλησης σε δημόσιο βιβλίο, εξασφαλίζεται η ενημέρωση των οφειλετών και η αποφυγή καταχρηστικών πρακτικών. Επιπλέον, η απαγόρευση μονομερούς τροποποίησης των όρων των συμβάσεων και η προστασία του επιτοκίου αποτελούν εγγύηση για τη σταθερότητα των δανειακών συμβάσεων. Με τον τρόπο αυτό, το κράτος διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων διεξάγονται σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο, προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων μερών.

ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟ 2) ΕΡΩΤΗΜΑ «ΤΙ ΜΕΤΡΑ ΘΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ ΑΠΟ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΩΝ FUNDS, ΟΠΩΣ ΟΙ ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ;»

Ι. Ως προς το ζήτημα της λήψης μέτρων για την τήρηση της νομιμότητας στον τομέα δραστηριότητας των Εταιρειών Διαχείρισης από Δάνεια και Πιστώσεις

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας, δεν είναι οι ίδιες και ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για τη κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών, ενώ αναδεικνύει την κρατική ευθύνη.

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας έκτακτα αλλά και μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία», τον Κώδικα Δεοντολογίας Ν. 4224/2013 κ.α.

Πέραν τούτων, με τον Νόμο 5072/2023 λαμβάνονται από την Πολιτεία πρόσθετα μέτρα προστασίας των δανειοληπτών. Ειδικώς:

A. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου Νόμου, οι Ε.Δ.Α.Δ.Π θα πρέπει: i. να διαθέτουν κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου που, μεταξύ άλλων, διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων των δανειοληπτών και τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία που διέπει τα δικαιώματα πιστωτή, ii. να εφαρμόζουν κατάλληλη πολιτική που διασφαλίζει συμμόρφωση με τους κανόνες για την προστασία των δανειοληπτών και την αντιμετώπισή τους με δίκαιο και επιμελή τρόπο, μεταξύ άλλων, με το να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάστασή τους, iii. να εφαρμόζουν ειδικές εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την καταγραφή και τη διεκπεραίωση των παραπόνων των δανειοληπτών.

B. Οι άνω φορείς, περαιτέρω υποχρεούνται, με σκοπό τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της διαφάνειας των συναλλαγών, να παρέχουν μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας προσωποποιημένη και αναλυτική ενημέρωση προς τους οφειλέτες, για το ύψος της οφειλής, το ιστορικό των πληρωμών, τις δόσεις, το επιτόκιο της ρύθμισης και όλες τις συναφείς πληροφορίες

που αφορούν τις οφειλές τους και έτσι ο οφειλέτης θα δύναται να ελέγχει τα στοιχεία αυτά εισερχόμενος με χρήση του κωδικού του σε ειδική εφαρμογή στις ιστοσελίδες των servicers (κατ' αναλογία με το webbanking των τραπεζών). Συνεπώς:

Οι αγοραστές και οι διαχειριστές πιστώσεων υποχρεούνται να διαθέτουν ηλεκτρονικό σύστημα προσωποποιημένης πληροφόρησης, μέσω του οποίου θα παρέχουν στο δανειολήπτη άμεσα, τη στιγμή της πρόσβασής του, και με ανανέωση των στοιχείων σε μηνιαία τουλάχιστον βάση, ενημέρωση αναφορικά με την οφειλή του, η οποία θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

Α. πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που οφείλει ο δανειολήπτης, με αναλυτική καταγραφή των ποσών που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες, τυχόν άλλες χρεώσεις, καθώς και το ισχύον επιτόκιο,

Β. την περιοδικότητα των δόσεων, το ύψος αυτών, την ημερομηνία πληρωμής εκάστης αυτών, το τρέχον υπόλοιπο, καθώς και το λογαριασμό εξυπηρέτησης της οφειλής.

Γ. Επιπλέον υποχρεώσεις που τίθενται για τους servicers σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της ως άνω και ήδη ενσωματωθείσας Οδηγίας, είναι:

α. Να προστατεύουν τα προσωπικά στοιχεία και την ιδιωτική ζωή των δανειοληπτών (σύμφωνα με τη νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών).

β. Να επικοινωνούν με τους δανειολήπτες με τρόπο που δεν συνιστά παρενόχληση, καταναγκασμό ή αθέμιτη επιρροή, και να σέβονται και να προστατεύουν τα προσωπικά στοιχεία και την ιδιωτική ζωή των δανειοληπτών.

γ. Να γνωστοποιούν στον δανειολήπτη εγγράφως, σε γλώσσα σαφή και κατανοητή, μετά από οποιαδήποτε μεταβίβαση πίστωσης και πάντα πριν από την πρώτη είσπραξη οφειλών, αλλά και όποτε ζητείται από τον δανειολήπτη, μεταξύ άλλων τα εξής:

- πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που οφείλει ο δανειολήπτης κατά τη στιγμή της γνωστοποίησης, με αναλυτική καταγραφή των ποσών που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες και άλλες επιτρεπόμενες χρεώσεις
- την ονομασία, τη διεύθυνση και τα στοιχεία επικοινωνίας του αγοραστή των πιστώσεων καθώς και των αρμόδιων αρχών στις οποίες ο δανειολήπτης μπορεί να υποβάλει καταγγελία.

δ. Να καθιερώνουν διαφανείς, άμεσες και δωρεάν διαδικασίες για τη διαχείριση των καταγγελιών των δανειοληπτών.

ε. Να εφαρμόζουν μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, που να διασφαλίζουν:

- Σεβασμό των δικαιωμάτων των δανειοληπτών.
- Συμμόρφωση με τους κανόνες για την προστασία των δανειοληπτών και την αντιμετώπισή τους με δίκαιο και επιμελή τρόπο, μεταξύ άλλων με το να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάστασή τους, και η ανάγκη παραπομπής τους σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών.
- Καταγραφή και διεκπεραίωση των καταγγελιών των δανειοληπτών.
- Εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ορίζεται επίσης ρητά ότι στις περιπτώσεις μεταβίβασης απαιτήσεων ή ανάθεσης διαχείρισης, δεν χειροτερεύει η θέση του οφειλέτη και του εγγυητή και δεν επιτρέπεται η μονομερής τροποποίηση της σύμβασης και του επιτοκίου.

II. Ως προς την θεσμική εποπτεία στον τομέα δραστηριότητας των Εταιρειών Διαχείρισης από Δάνεια και Πιστώσεις

Στον ίδιο ως άνω Νόμο 5072/2023 (πρβλ. α. 25 επ.), ορίζεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, ζητούν στοιχεία και πληροφορίες από τους αγοραστές πιστώσεων ή τους αντιπροσώπους τους, τους διαχειριστές πιστώσεων, τους παρόχους πιστωτικών υπηρεσιών στους οποίους οι διαχειριστές πιστώσεων έχουν αναθέσει εξωτερικά δραστηριότητες διαχείρισης πιστώσεων, τους δανειολήπτες και κάθε άλλο πρόσωπο ή δημόσια αρχή, που είναι αναγκαία για τους εξής σκοπούς: α) την αξιολόγηση της συνεχούς συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του παρόντος Μέρους, των κατ' εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεων και των κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών της Οδηγίας 2021/2167 (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2021 για τους διαχειριστές πιστώσεων και τους αγοραστές πιστώσεων και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ (L 438), β) τη διερεύνηση πιθανών παραβάσεων των εν λόγω απαιτήσεων, και γ) την επιβολή διοικητικών ποινών και διορθωτικών μέτρων. Ειδικώς:

- Η Τράπεζα της Ελλάδος ως αρμόδια αρχή, μπορεί να ασκεί όλες τις εποπτικές εξουσίες, να διενεργεί ελέγχους, να προβαίνει στις αναγκαίες έρευνες και να επιβάλλει πρόστιμα, κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα που είναι αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων της, στα οποία, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνονται:

α) η χορήγηση ή η άρνηση άδειας λειτουργίας διαχειριστή πιστώσεων σε Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.)

β) η ανάκληση άδειας λειτουργίας διαχειριστή πιστώσεων από Ε.Δ.Α.Δ.Π.

γ) η απαγόρευση οποιασδήποτε από τις δραστηριότητες διαχείρισης πιστώσεων,

δ) η διεξαγωγή επιτόπιων και μη επιθεωρήσεων και η διενέργεια ελέγχων,

ε) η επιβολή διοικητικών κυρώσεων και διορθωτικών μέτρων,

στ) η αξιολόγηση συμβάσεων εξωτερικής ανάθεσης που συνάπτονται μεταξύ των διαχειριστών πιστώσεων και των παρόχων πιστωτικών υπηρεσιών,

ζ) η απαίτηση από τους διαχειριστές πιστώσεων να απομακρύνουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο εφόσον δεν αποτελεί μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν αυτά δεν συμμορφώνονται με τις οριζόμενες απαιτήσεις,

η) η απαίτηση από τις Ε.Δ.Α.Δ.Π. να τροποποιούν ή να επικαιροποιούν τις ρυθμίσεις της εσωτερικής τους διακυβέρνησης και του συστήματος του εσωτερικού τους ελέγχου, προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματικά ο σεβασμός των δικαιωμάτων των δανειοληπτών σύμφωνα με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση πίστωσης,

θ) η απαίτηση από τις Ε.Δ.Α.Δ.Π. να τροποποιούν ή να επικαιροποιούν τις πολιτικές που θεσπίζουν, ώστε να διασφαλίζουν τη δίκαιη και επιμελή μεταχείριση των δανειοληπτών, την καταγραφή και τον χειρισμό των παραπόνων των δανειοληπτών, και

ι) η απαίτηση περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με τη μεταβίβαση των απαιτήσεων από συμβάσεις πιστώσεων.

Στις περιπτώσεις παραβάσεων του Νόμου, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιβάλλει, με απόφασή της, διαζευκτικά ή σωρευτικά, διοικητικές κυρώσεις και διορθωτικά μέτρα που είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά, και περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

α) ανάκληση άδειας λειτουργίας Ε.Δ.Α.Δ.Π.,

β) εντολή ή σύσταση συμμόρφωσης προς το υπεύθυνο φυσικό πρόσωπο ή τον διαχειριστή πιστώσεων ή τον αγοραστή πιστώσεων ή, κατά περίπτωση, τον αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί για διόρθωση ή και παύση της παράβασης, καθώς και παράλειψή της στο μέλλον, ή, αν το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

γ) διοικητικά χρηματικά πρόστιμα σε διαχειριστή πιστώσεων ή σε αγοραστή πιστώσεων, ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σε αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί, μέγιστου ύψους έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

δ) δημόσια ανακοίνωση, στην οποία περιγράφονται το υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και η φύση της παράβασης,

ε) προσωρινή απαγόρευση ή οριστική απομάκρυνση των φυσικών προσώπων να ασκούν καθήκοντα σε Ε.Δ.Α.Δ.Π. ή σε αγοραστή πιστώσεων που έχει έδρα στην Ελλάδα ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σε αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί.

- Αντιστοίχως, σε ειδικώς αναφερόμενες στο α. 28 του Νόμου περιπτώσεις παράβασης, **το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλει τις αναφερόμενες κυρώσεις και δη α) εντολή ή σύσταση συμμόρφωσης προς το υπεύθυνο φυσικό πρόσωπο ή τον διαχειριστή πιστώσεων ή τον αγοραστή πιστώσεων ή, κατά περίπτωση, τον αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί για διόρθωση ή και παύση της παράβασης, καθώς και παράλειψή της στο μέλλον, ή, αν το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον, β) διοικητικά χρηματικά πρόστιμα σε διαχειριστή πιστώσεων ή σε αγοραστή πιστώσεων, ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σε αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί, μέγιστου ύψους έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, γ) δημόσια ανακοίνωση, στην οποία περιγράφονται το υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και η φύση της παράβασης, δ) προσωρινή απαγόρευση ή οριστική απομάκρυνση των φυσικών προσώπων να ασκούν καθήκοντα σε Ε.Δ.Α.Δ.Π. ή σε αγοραστή πιστώσεων που έχει έδρα στην Ελλάδα ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σε αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί.** Οι εποπτικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ασκούνται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

- Τέλος, σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης σεβασμού και προστασίας των προσωπικών στοιχείων και της ιδιωτικής ζωής των δανειοληπτών, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα μπορεί επιβάλλει σε διαχειριστή πιστώσεων, αγοραστή πιστώσεων ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί, α) εντολή ή σύσταση συμμόρφωσης προς το υπεύθυνο φυσικό πρόσωπο ή τον διαχειριστή πιστώσεων ή τον αγοραστή πιστώσεων ή, κατά περίπτωση, τον αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί για διόρθωση ή και παύση της παράβασης, καθώς και παράλειψή της στο μέλλον, ή, αν το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής

στο μέλλον, β) διοικητικά χρηματικά πρόστιμα σε διαχειριστή πιστώσεων ή σε αγοραστή πιστώσεων, ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σε αντιπρόσωπο που έχει ορισθεί, μέγιστου ύψους έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, γ) δημόσια ανακοίνωση, στην οποία περιγράφονται το υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και η φύση της παράβασης. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει όλες τις εποπτικές εξουσίες του άρθρου 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του άρθρου 15 του ν. 4624/2019 (Α' 137), εφαρμόζονται δε για την επιβολή κυρώσεων και οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 27 του ν. 5072/2023.

Από όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα, πλήρως προκύπτει ότι το θεσμικό πλαίσιο προβλέπει πολλά και ειδικά μέτρα προστασίας των οφειλετών, ενώ οι διαχειριστές πιστώσεων και οι λοιποί εποπτευόμενοι φορείς, οφείλουν να ακολουθούν και να συμμορφώνονται με τους προβλεπόμενους νομικούς κανόνες, προκειμένου να μην υποστούν την επιβολή των αναφερόμενων κυρώσεων και ποινών.

III. Ως προς το δικαίωμα των δανειοληπτών υποβολής καταγγελίας για όλα τα παραπάνω αντικείμενα στον τομέα δραστηριότητας των Εταιρειών Διαχείρισης από Δάνεια και Πιστώσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 5072/2023 η Τράπεζα της Ελλάδος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα θεσπίζουν και δημοσιοποιούν διαδικασία για τη διαχείριση των καταγγελιών που υποβάλλονται προς αυτές για τις ανωτέρω αναφερθείσες παραβάσεις. Οι εν λόγω δε αρχές, διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία των καταγγελιών ολοκληρώνεται σε εύλογο χρόνο.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (α. 28), δέχεται και ελέγχει καταγγελίες οφειλετών/δανειοληπτών, οι οποίες κοινοποιούνται, ενώ παρεμβαίνει άμεσα αιτούμενη στοιχείων και απόψεων από τις Εταιρείες Διαχείρισης από Δάνεια και Πιστώσεις. Κατόπιν και σε περίπτωση, κατά την οποία διαπιστωθεί κάποια σχετική παράλειψη, ζητείται άμεσα η αποκατάσταση του σφάλματος και η ενημέρωση του δανειολήπτη καθώς και η αποκατάσταση των εξόδων, στα οποία ο τελευταίος υπεβλήθη.

Άλλωστε, υπογραμμίζεται ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τις λοιπές θεσμικές αρχές εποπτείας και συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων καθώς και τους ευρωπαϊκούς φορείς του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει αποφάσεις, προβαίνει σε συστάσεις ή διευκρινήσεις, εισηγείται και τροποποιεί το νομοθετικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού τομέα λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική πολιτική, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, πρέπει να δώσει την απαραίτητη στήριξη στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ανάλογα με το διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟ 3) ΕΡΩΤΗΜΑ «ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΣΤΟΥΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΝΑ ΕΠΑΝΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΤΑ ΔΑΝΕΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΙΜΗ ΜΕ ΤΑ FUNDS;»

ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟ 4) ΕΡΩΤΗΜΑ «ΠΩΣ ΘΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΤΕΙ ΟΤΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ «ΚΟΚΚΙΝΩΝ» ΔΑΝΕΙΩΝ ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΤΟΥΣ ΈΛΛΗΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥΣ;»

Σε ό,τι αφορά ιδιαιτέρως στο δικαίωμα των δανειοληπτών να εξαγοράσουν το δάνειό τους, είναι ένα ζήτημα που δε θεσμοθετήθηκε ποτέ, καθώς μια τέτοια προοπτική δεν συμβιβάζεται με το ισχύον νομοκανονιστικό πλαίσιο, το οποίο επιτρέπει αποκλειστικά τη μεταβίβαση δανειακών απαιτήσεων στο πλαίσιο της δευτερογενούς αγοράς προς τρίτους αγοραστές δανείων και πιστώσεων, οι οποίοι δεν πρέπει να συμπίπτουν με το πρόσωπο του οφειλέτη-δανειολήπτη. Μια τέτοια θεσμοθέτηση ενέχει σοβαρούς κινδύνους για την κουλτούρα πληρωμών και την τραπεζική πίστη, καθώς εάν ο εκάστοτε οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να εξαγοράσει το δάνειό του σε πολύ χαμηλότερη τιμή, αποπληρώνοντάς το, δε θα υπήρχε κανένα εξυπηρετούμενο δάνειο στη χώρα. Ο κάθε δανειολήπτης, ανεξάρτητα από την περιουσία του, θα μπορούσε να αποπληρώσει το δάνειο σε χαμηλότερη τιμή από την τρέχουσα αξία του και χωρίς τήρηση κανόνων περί της μη χειροτέρευσης της θέσης του πιστωτή και της αξιολόγησης της περιουσιακής και εισοδηματικής κατάστασης του οφειλέτη σε οποιοδήποτε περιορισμό της οφειλής του. Επομένως, προκύπτει ηθικός κίνδυνος και ο κίνδυνος της κατάρρευσης του τραπεζικού συστήματος.

Περαιτέρω, αναφορικά με την ύπαρξη (ή μη) επιβάρυνσης του δανειολήπτη, υπογραμμίζεται ότι στα ανωτέρω νομοθετήματα [Ν. 5072/2023 (α. 21 παρ. 11) και Ν. 4354/2015 (α. 3 παρ. 7)] υπάρχουν ρητές διατάξεις, οι οποίες ορίζουν ότι σε περιπτώσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων, καθώς και σε περιπτώσεις ανάθεσης διαχείρισης, δεν χειροτερεύει η ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή και δεν επιτρέπεται η μονομερής τροποποίηση όρου σύμβασης, καθώς και του επιτοκίου σε βάρος αυτού.

ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΑ

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση